26 02. 04 Redegjørelse for Luster Energiverk åpenhetsloven 2025

Redegjørelse rapporteringsåret 2025 for Luster Energiverks arbeid med åpenhetsloven

Lovgrunnlag: Åpenhetsloven

Konsernstruktur Luster Energiverk AS

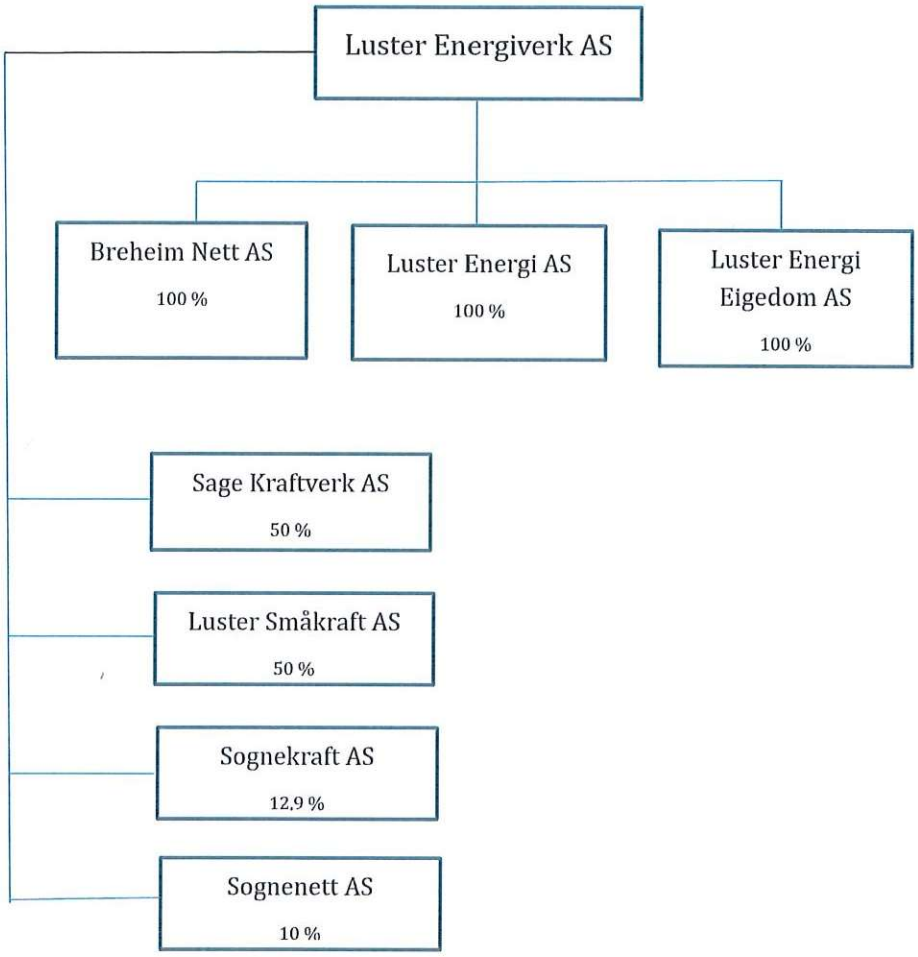

Luster Energiverks oppdrag er å bygge og drifte infrastruktur til bærekraftige samfunn. Luster Energiverk skal være et foregangsselskap når det gjelder ansvarlig og bærekraftig drift, samtidig som Luster Energiverk støtter opp om et større samarbeid i bransjen for å løse felles utfordringer knyttet til dette arbeidet. Luster Energiverk følger «Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» (åpenhetsloven), som pålegger større virksomheter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å unngå negative konsekvenser for menneskerettigheter, og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjede.

I tillegg til konsernet Luster Energiverk er datterselskapet Luster Energi selvstendig omfattet av regelverket for åpenhetsloven. Redegjørelsen gjelder for begge selskap og har samme styre og daglig leder.

Loven bygger på OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP), som er de internasjonale standardene på feltet og som også ligger til grunn for lignende lover i andre land og regelutvikling i EU.

Vi er et av eierselskapene i Nettalliansen og i Kjøpekraft Vest som har felles initiativ med tanke på bærekraft i sine anskaffelser som vi deltar i. Gjennom disse anskaffelsene bidrar vi til å etablere rutiner hos våre leverandører for å få gode rapporter på vårt fotavtrykk og at våre leverandører også jobber med bærekraft og åpenhet internt.

Byggebransjen, herunder de byggtekniske fagene, har flere risikomomenter ved virksomheten med tanke på både arbeidsforhold i Norge og Europa og forholdene som produkter og komponenter produseres under i Øst-Europa og Asia. I dette notatet redegjør vi for vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og etisk handel i tråd med kravene i åpenhetsloven.

For å tilfredsstille loven og de internasjonale standardene, gjennomføres følgende prosess:

1. Forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer
2. Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere
3. Iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger.
4. Følge med på gjennomføring og resultat av tiltak
5. Kommunisere med berørte interessenter og rettighetshaver om hvordan negative konsekvenser er håndtert
6. Sørge for eller samarbeidet om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd

1. Forankring av ansvarlighet

Luster Energiverks styrende dokumenter skal sørge for at våre retningslinjer er integrert i alle selskap i konsernet. Luster Energiverk skal stille de samme krav til våre leverandører og deres underleverandører.

I 2023 innførte Luster Energiverk en egen konsernpolicy for ansvarlighet for rettferdige arbeidsforhold, menneskerettigheter og korrupsjon med oppfølgingstiltak for å sikre at menneskerettighetene og arbeidsrettskravene blir fulgt. Det er forventet at risikoene som er og vil bli avdekket gjennom aktsomhetsvurderinger vil stille nye krav til innhold i selskapets policyer. Dette vil bli håndtert i internrevisjoner som en del av det pågående arbeidet med kontinuerlig forbedring.

Vi arbeider kontinuerlig med å inkludere hensynet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i våre interne rutiner og retningslinjer.

2. Aktsomhetsvurderinger/risikovurderinger

Innkjøpsprosessen og risikovurderinger av leverandører er viktig i arbeidet med å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Luster Energiverk er klar over at det finnes risikoprodukter hvor uregelmessigheter kan forekomme i vår verdikjede, selv om arbeidet er nylig igangsatt. Vi legger OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv til grunn for vårt arbeid. Vi har ikke prioritert leverandørene vi har gjennom vårt eierskap i Nettalliansen i aktsomhetsvurderingene.

Luster Energiverk har i dag ikke en fullstendig oversikt over alle sine leverandører og samarbeidspartnere. Vi vil i vårt videre arbeid kartlegge leverandørkjeden og gjøre et utvalg av disse

for videre oppfølgning og undersøkelser. Metode for dette arbeidet er ikke valgt. Dette arbeidet vil bli gjort i samarbeid med Nettalliansen og Kjøpekraft Vest.

Utvalgte leverandører vil bli bedt om å redegjøre for:

- Foretaksinformasjon (produkter, land, ansatte, underleverandører)
- Menneskerettigheter og sosialt ansvar
- Bestikkelser
- Partene i arbeidslivet
- Forbrukerinteresser
- Arbeidsmiljø/HMS
- Offentliggjøring av opplysninger
- Signert Luster Energiverks etiske regler for leverandører

Leverandørene vurderes på bakgrunn av besvarelsene, samt basert på hvilke land selskapet, produksjonen og underleverandørene befinner seg i. Prosessen er under utvikling og forbedring, slik at selskapenes risikoscore over tid vil bli mer nøyaktig.

Arbeidet med å kartlegge og vurdere negativ påvirkning og skade i vår verdikjede tar utgangspunkt i selskapets hovedprosess for kjernevirksomhetene nettdrift (kraft og fibernett). Både risiko knyttet til egen virksomhet og leverandørleddet er vurdert på bakgrunn av faktisk rapportering, mens risikovurderinger knyttet til verdikjeden bakover etter første og andre leverandørledd er basert på undersøkelser av åpne kilder.

På følgende områder er det avdekket særlig risiko knyttet til Luster Energiverks direkte eller indirekte påvirkning gjennom vår virksomhet og verdikjeden:

- Konfliktmineraler
- Transport
- Metaller (stål, kobber, aluminium)
- Arbeids- og ansettelsesforhold hos underentreprenører
- Arbeids- og ansettelsesforhold hos leverandører og produsenter
- Teknologikomponenter

Luster Energiverk har en kompleks verdikjede, med mange ledd og leverandører. Dette er i seg selv en risiko fordi det gjør det vanskeligere å ha full oversikt over flyten av materialer, varer og tjenester. I hovedsak gjelder dette metaller og mineraler som har høyere risiko for menneskerettighetsbrudd. Det er også risiko for tvangs- og barnearbeid i disse verdikjedene. I tillegg ser vi at teknologisk utvikling av de mer etablerte fagene også fører risikoen ved høyteknologiske komponenter inn i vår tradisjonelle verdikjede. Innen for eksempel overvåkning og nettstyring ser vi økt andel «smarte» komponenter og sensorer som gir et ytterligere komplekst risikobilde. Bruken av arbeidskraft, både i egen virksomhet og i form av underentreprenører, er et område hvor det er risiko for potensielle brudd på grunnleggende arbeiderrettigheter, anstendige arbeidsforhold, forhold knyttet til HMS og likestilling på arbeidsplassen. Transport er et viktig risikoområde fordi Luster Energiverks leverandørkjede er global og består av mange ledd, hvor både materialer, komponenter og ferdige produkter skal fraktes over landegrenser. Dette er også et område som i liten grad er kartlagt og dokumentert av Luster Energiverk, fordi mange leverandører tilbyr fri frakt.

3. Oppfølging av våre underentreprenører og leverandører og tiltak for å redusere risikoen

Siden selskapets største leverandører ofte er grossister med svært mange underleverandører, er det vurdert at den største generelle risikoen ligger der. I løpet av våren 2023 er det derfor gjennomført en gjennomgang av selskapets 5 største leverandører og underentreprenører basert på omsetning til

Luster Energiverk. Disse leverandørene og underentreprenørene vil motta oppfølgingspunkter der det er avdekket negative konsekvenser eller forbedringspunkter. Det ble ikke avdekket brudd på menneskerettigheter eller kritikkverdige arbeidsforhold gjennom leverandøroppfølgingen.

Luster Energiverk har satt et langsiktig mål om å gjennomføre gjennomgang for minimum 20 leverandører innen 2027 med et særskilt fokus på menneskerettigheter i overensstemmelse med nye lovkrav. Alle kontrakter skal inneholde krav til leverandørens egenerklæring og signering av Luster Energiverk etiske regler for leverandører.

Underentreprenører

Bygg og anlegg er en næring der risiko for arbeidslivskriminalitet er høy, og våre underentreprenører blir derfor prioritert med tanke på tiltak og oppfølging. Ansettelsesavtaler, lønnsvilkår, kompetanse og arbeidsmiljøvilkår er viktige fokusområder som Luster Energiverk som oppdragsgiver skal påse at etterleves fullt ut og til enhver tid. Entreprisevirksomheten har Luster Energiverks største innkjøp av arbeidskraft og tjenester i form av underentreprenører til grave- og byggearbeider. Prosjektledere har en viktig rolle i å sikre at disse forstår og etterlever Luster Energiverks krav, både i form av krav i kontrakter og i praksis. Opplæring av prosjektledere er et viktig område for å kunne iverksette tiltak og sikre etterlevelse. Revisjon kan utføres i regi av Luster Energiverk dersom det er behov for dette og adgang til revisjoner er nedfelt i kontrakt. Dersom vi avdekker feil, mangler eller brudd på lover, regler og våre etiske retningslinjer, får underentreprenørene og leverandørene en frist til å rette opp forholdene.

Identifiserte tiltak internt i Luster Energiverk:

- Økt dialog med grossistleddet om deres rolle i verdikjeden
- Opplæring i selskapets arbeid med menneskerettigheter for alle innkjøpsråd

4. Overvåke gjennomføring og resultater

Vi har et godt samarbeid med våre leverandører og forretningsforbindelser. Vi gjennomfører vurderinger i forbindelse med inngåelse avtaler og oppfølging av disse. Dersom det avdekkes brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold involverer vi rettighetshavere og de som er påvirket, inkludert arbeidstakere og fagforeninger. Erfaringer fra dette arbeidet vil brukes til forbedring av prosesser og resultater i fremtiden.

5. Rapportering og offentliggjøring av informasjon

Konsernets økonomiavdeling har gjennomført de innledende aktsomhetsvurderingene som er fremlagt for konsernledelsen. De vil gjennomføre stikkprøver og leverandørrevisjoner. Redegjørelsen for 2025 gjeld for regnskapsåret 2025 i tråd med kravene i åpenhetsloven, herunder vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger og oppfølging av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår virksomhet og verdikjede. Henvendelser og spørsmål knyttet til Luster Energiverks arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan rettes til firmapost@lusterenergiverk.no eller leveres som fysisk brev, og vil besvares senest tre uker etter henvendelsen er mottatt.

6. Varslingskanaler og klagemekanismer

Konsernet har gode rutiner og prosedyrer på plass for egen klagebehandling. Våre tilsette er representert ved tillitsvalgt og verneombud i Styret og i arbeidsmiljøutvalg. Alle tilsette har tilgang til et elektronisk registreringssystem for forbedringsforslag, HMS avvik, og for anonym varsling.

Styret for Luster Energiverk AS/ Luster Energi AS , 13. april 2026

Ivar Kvalen (styreleiar)

Bergljot Buskaker

Ole Martin Bakken

Anders Molland (everksjef)

Steinar Molland

Marthe Gjerde

Ronny Melheim

Forslag til vedtak:

Styret tek til etterretning framlagt redegjørelse for rapporteringsåret 2025 for Luster Energiverks arbeid med åpenhetsloven